

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-ter 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Évi díj . . . 8 korona.
Félévi . . . 4 korona.
Háromhavonként . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-ter 9. szám alatt a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatali, az előfizetés legezészerűbben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Golgotha útján.

1886. esztendeje már, hogy egy szent és igaz embert gyalázatos halálra szántak Judea földjén saját népének vallási tejedelmei, mert a politikai hatalom nem volt már kezükben, mikor az idumei Heródes királyságával örökre „elvételek a királyi páleza Judától és megszűnt az ő ügykából származott vezér” — és ezzel betelt, a mit Jákob hajdan halálos ágyán jövendőle az ő tizenkét fia előtt a Messiás eljövételéről, a kire a nemzetek várakoznak.

Még világosabban hangzanak Dániel próféta szavai, a melyekkel a babyloni fogság idején évekre kiszámítható pontossággal megjósolta az Isten küldöttének érkezését a következő szavakkal: „Hetvenszer hét év szabatott a te népedre és a te szent városodra, hogy véget érjen az istentelenség és a bűn és eltöröltessék a gonoszság s örökébe lépjen az örökkévaló igazság, beteljesedjék a látomás és a jövendölés és a szentek-szentje fölkenessék. — Tudd meg tehát és ide figyelj: Annak a szózatnak kihirdetésétől, hogy ismét felépüljön Jeruzsálem, — egészen Krisztus vezérig hétszer hét évek és hatvankét-szer hét évek kell letelnie s ismét fölépülnek az utazók és a falak az idők szorongatásaiban. És a hatvankétszer hét év után megölik a Krisztust és nem lézen a ő népe, a mely őt megtagadja majd. — és egy nép jövendő tejedelmével a várost és a szentélyt széthányja; ennek vége pusztítás és a had élmultával az elhatározott végpusztulás. De az utolsó hét évben sokakkal szövetséget köt és ennek a hét évek a közepén megszűnik az eledel, — és az égő áldozat és lézen a templomban a pusztulás utálatossága s mind végig és fogytig megmarad a pusztulás.” — Ezek ugyanezek világos szavak és ugyan-csak pontosan illenek Jézusra és az ő népe pusztulására és évszázadokkal Krisztus előtt szent könyvek során olvasták a zsidók, tőlük ismerte és vette át a kereszténység. Ilyen pregnáns előremondás ellen még Renan sem tud mást felhozni, minthogy bizonyos-bizonytalan okok miatt neki ugylátszik, hogy Dániel nem Nebukadnezár idejében élt, hanem Antiochus Epiphanes idejéből való Dániel könyve. Így is pár száz évvel

megelőzte Krisztust, de semmi alapos ok sincs rá, hogy a zsidó hagyománnyal szemben Renan kétes értékű sejtéseit fogadjuk el s így bátran vallhatjuk Dániel jövendölő látomásairól, hogy azok az emberi ész törvényei szerint megmagyarázhatatlan módon bámulatós pontossággal századokkal előre mondott és beteljesült dolgok, t. i. 70 szer hét év annyi mint 490 év, levonva az utolsó hétnek telét: 486 és egy megkezdett év. A számítást Artaxerxes Longimanus uralkodásának 20-ik évétől kezdik, mert akkor adott rendeletet, hogy Jeruzsálemet közfállal vegyék körül. Ettől fogva Tiberius római császár uralkodásának 15-ik esztendejéig, a mikor Jézust megkeresztelte Keresztelő János, 483 év folyt le s azután 3 és fél évig tanított, 8—10 vitéz év nem nagy dolog ilyen hosszú időnél.

Hiszen megengedjünk, hadd esőválja a fejét az, a ki mindent emberi szabályok szerint akar kinagyarázni a földön és az emberi rendes formákon tulmenni, azaz hinni semmire sem akar. Megteheti, ha minden áron akarja, de ő lássa, hogy a lelki erők micsoda nemes forrásától fosztja meg magát ezáltal és ő lássa, hogy tud megélni és előhaladni ezek nélkül? A társadalomról ne is beszéljünk, mert az meg egyesén felbomlik és haladás helyett süllyedésbe kezd, ha ezekkel nem törődik.

No de ne helyeztünk olyan nagy súlyt abba az egy néhány szkeptikus és nem hívő lélekbe: Krisztus műve halad és fejlődik náluk nélkül, sőt ellenükre is. Nincs okunk rá, hogy szegletekbe, kuzokba húzódjunk vissza mi hívők, mert a mit hibáztak őseink, az emberi velütszülletett gyarlóság vala és abból csak lassan, fokról-fokra emelkedhetünk ki. De az 1886 esztendővel ezelőtt elvetett kis mustármag micsoda terbelyes tává nőtt, ágakat is hajtott és manapság Krisztust vallja lelki vezérül mintegy 550 milliónyi ember, az emberiségnek több mint harmadrésze a forró egyenlítői tájtól a hideg északig mindenféle nyelven, palotákban, kunyhókban és nomád sátorok alatt. Van-e másik mű a földön ehhez fogható? Pedig ugy-e nem ment simán a dolog? Hány milliók vére és verejtéke öntözte a terméketlen földeket, mennyi

akadályt kellett leküzdeni, míg ez az eredmény előállott!

De nem a jövendölésekben, nem a csodákban, nem a bámulatós elterjedésben van a kereszténység gyökere, életének titkos ereje, hanem a Golgotha útján, a melyet kinszenvedéssel, küzdelemmel avatott föl királyi uttá a lelkek tejedelme: Krisztus. Tudjuk, bebizonyítva látjuk, hogy ő Isten: „benne lakozik az Istenség egész teljessége test szerint”, mint apostola írja, ő is többször mondotta magáról, hogy Isten, többször meg embernek mondja magát. „Láttuk az ő dicsőségét, mint az Isten egyszülött fiának dicsőségét” — mondja az ő szeretett apostola: János — „Én és az atya egy vagyunk” — mondotta ő maga. Kicsoda hát ő? Bizonyára Isten, de bizonyára ember is, olyan testtel és lélekkel, mint a miénk.

Ránk nézve Krisztus az Istentől távolabb álló, magasabban álló, elérhetetlen fenség, a kihez könyöröghetünk; de Krisztus az ember, a miénk, a kinek nyomain járhatunk.

S hogy igazán ember ő, nem valami fény-sugárból álló testbe öltözött aeon, mint az első századok némely tevédei vallották tulzott szenteletről, az legjobban kitűnik abból, hogy szenvedései előérzetében kezdé bánkódni és szomoródnia, hogy remegés és borzadás fogta el őt az Olajták halmán s lón az ő verejtéke, mint a földre lefolyó vérnek esőppjei. Ez a hangulat kíséri őt végig egész szenvedésében, ez gyöngriti idegeit, ez lazítja meg inait, karjainak izmait.

A lelke is emberi lélek, különálló a benne lakozó Istentől, mert az Isten örökkévaló fenséges érzelmeit nem zavarhatja meg a földi vakondokturások zaja, de az emberi lélekben érezhető a szenvedés, fájdalom mélysége, tüze, kínja, a mint azt Krisztus tényleg érezte is.

De milyen lelkületet tanusít bírui és yádolói előtt, mikor megkötözve odahuzozolják őt? Krisztus szenvedésének szellemét az ő arca tükrözi vissza. „E megrendítő képen néma az ajk, szelid, bánatos a szem, szomorú és szenvedő az arc; hanem ez a szenvedés is át van járva egy felsőbb szépségtől, az a türelem. Türelmének ékesszóló kifejezése az ő néma ajka.

TÁRCZA.

SZALÓCZY DÁNIEL.

1839—1909.

Ha valaki a patriarchák korát elérte s azután meghal, lett légyen azelőtt egész életén át olyan erős, egészséges is, mint a makk, vegye bár körül ágyát vagy koporsóját az özvegy és árvák legszelebb köreinek mély fájdalma, — a legnagyobb veszteség és gyász sőtétjébe is beveti pislogó mécsfényét az a mindnyájunkban közösen élő s kénytelen megnyugvást adó tudat, hogy egyszer csak meg kell halni . . .

És a hatalmas ember, a ki ezeknek parancsolt, megszűnik parancsolni; a gazdag, a ki százazrekkel bírt, itt hagyja az ő kincseit; a fűsvény, a ki tán egész életén át koplalva koplaltatott százakat, hogy maga se tudja mi ezéla gyűjtött vagyonának tetejében álljon. — meghal és nem viheti magával az összeharcsolt prédát sírjába. Ennek is, annak is megszólal sírjánál az olesó vigasz és enyhület; egyszer csak meg kell halni . . .

Az e sorok fölő rajzolt fekete keret, benne a névvel és évszámmal, szintén azt mutatja, hogy a körül ezek a gyászos gondolatok beszélnek, megérte a patriarchák korát. E szép kor alatt gazdag lelki kincseket gyűjtött ő is, de mire véget ért az élet, a szerető gond- dal összegyűjtött és megérdemelt lelki boldogság, az élet küzdelmeit megédesítő minden megnyugvás, a lankadatlan szorgalom termelte és ápolta minden édes gyümölcs eloszlott, lehullt; nem hagyván maga után csak a fájó emléket a kétségbe esett lelken s az összetört testet,

mely ezt az elgyötört lelket addig-ameddig még hordozza. Most már elvált egymástól a két rész, mely az életet teszi. Az elfáradt testből, mely inamár ott pihen nem rég eltakart kedvesei mellett, felszállott a lélek diadalmos felvirágzással oda, a hova most már egyedül vágyhatott s a hol azt azok várják, a kik arról leszakadtak.

Nincs, óh nem lehet testvér, rokon és jóbarát, a ki e lassan közeledett s végre elérkezett szomorú gyász- eset hírére, azon a tudaton kívül, hogy egyszer csak meg kell halni, szíve szerint utánna ne tenné hogy: jól járt szegény öreg ember.

Szalóczy Dániel a rimaszombati ref. egyháznak 36 éven át volt egyik általánosán tisztelt és szeretett lelki-pásztora. Miskolczon született 1839-ben karácsony éjszakáján. Iskoláit ott és a Szepességen elvégezvén, a sárospataki kollégiumba ment theologusnak. Már ekkor egy előbbi nagy szembetegsége következtében annyira el volt gyöngyülve a látása, hogy esakis a tanárok előadása s jóbarátainak hangos felolvasásából tanulhatott. A különösen is éles eszü papnövendék ezáltal annyira megédeszte emlékező tehetségét, s ennek erejét utolsó órájáig úgy megőrizte, hogy vele mindenkit bámulatra ragadott.

A nagy csapások elviselésére szánt embernek tehát már egész fiatal korában el kellett veszítenie azt, a mit közönségesen legdrágább kincsünknek, szemünk fényének szoktunk nevezni. E nagy veszteség elviselésére azonban Isten nagy lelkiert adott neki. Nemesak hogy nem kesergett miatta, de soha szóba se hozta; életkédelnye, nemhogy mint tán gondolni lehetne, szemvilágával együtt sötétült volna, vidám és derült maradt. Pataki diáksága, gömörmegyei káplánsága kedves emlékü képei az igazi „gazdag-szegénység” korszakának az ő életében éppen úgy, mint társaiéban.

Rimaszombatba 1873. év tavaszán jött s itt családot alapított. Az öreg parochia-épületben csendes és egyszerű, de mindenké telett megelégedett és boldog élet honolt. Pedig ahhoz, hogy a megelégedettséget és boldogságot igazán annak érezze, szintén nagy lelki erőre volt szüksége. Attól az időtől, hogy *Honka* leányuk hozzájuk érkezett, ritkán volt a ház beteg nélkül. Hol az anya, hol a gyermek hosszan tartó s nagy betegségeken mentek át sürü egymásutánban, gyógyulására szorulva a férj, az apának, ki maga is azt igényelt. Papi hivatalát azonban mindezek mellett lankadást nem ismerő testi és szellemi buzgalommal töltötte be mind a legutolsó időkig. A mellett háza az egyszerű, de magyaros, meghitt vendégszeretnek igazán ritka példájú tűzhelye volt mindenkor, a hol sok vidéki paptársa s itteni tisztelője fordult meg sürjen, élvezve a sokak előtt tán zárkózottnak látszott, de egyenes karakterü, gyakran szokimondó házigazda kellemes társalgását, s annak meg-megnyilatkozó melegét.

Két évvel ezelőtt aztán beborult az ég e kis családboldogsága felett. Előbb a szépen felnevelt leány, minden boldogságuk középpontja, majd meg az édesanya pár hét alatt elköltözött. Hiszen tudjuk, minek azt leírni?! A testi sötétség után a magára maradt öz, beteges embernek immár a lelkére is mély, örökös sötétség köde szállt le, melyet csak az örök világosság régen várt s immár bekövetkezett fénye oszlatott el.

A Golgotára emlékeztető nagyhéten, miután annak minden szenvedését átélte, lelke felszállt Teremtőjéhez, hogy megdicsőüljön, teste le a földre, szeretetei mellé, hogy megpihenjen. — emléke pedig szíveinkbe, hol azt mindvégig szeretettel megőrizzük. M.

Megyei kinevezések. Fáy Gyula főispán Czagány János tornaljai járási irnokot szolgálati érdekből a felelő, illetve a rimaszécsi járásba helyezte át, helyére pedig Vincze Gusztáv tornaljai járási végrehajtót nevezte ki. — *Bihary* Aladár rimaszécsi járási irnokot pedig az új ratkói járási főszolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Hitközségi választások. A rozsnyói izraelita hitközség elnökévé a dr. *Guttoln* Henrik orvos lemondása folytán az ő érdemeinek elismerése mellett megválasztották dr. *Tyroler* Simon ügyvédet, alelnökké pedig dr. *Auerbach* Lajos rozsnyói orvost. — A helybeli izraelita hitközségnek a választás folyó hó 8-án ment végbe *Braun* Zsigmond alkalmi elnök vezetése mellett. A lemondott elnök: dr. *Cziner* Miksa ügyvéd az állás további betöltésére nem volt rávehető, s érdemeinek méltatását és működése teletti elismerésnek jegyzőkönyvben megörökítését már előbb elhatározták. Most egyhangulag megválasztották utódjává: *Weisz* Dávid alelnököt, alelnökké: *Reinát* Zsigmondot, pénztárossá: *Blau* Vilmost, ellenőrré: *Réthy* Gézát, templomgondnokká: *Neumann* Józsefet és *Blumenthal* Lajost. Az egyházi képviselőtestület tagjai lettek: dr. *Cziner* Miksa, *Braun* Zsigmond, dr. *Bleier* Leo, *Grosinger* Miksa, *Haas* Salamon, dr. *Kármán* Aladár, *Lefkócs* Ferencz, *Neumann* Manó, *Dickmann* László, *Kohn* Albert, *Kosiner* Vilmos, *Kohn* Aron, dr. *Krausz* Gyula, dr. *Weinberger* Rezső, *Fischer* Bertalan, *Seidner* Bernát, *Lang* Vilmos rendes, *Einhorn* Károly, *Princz* Bertalan, *Lusztig* Menyhért és *Brueker* Hermann pöttágok. A közgyűlés *Braun* Zsigmondnak az elnöki teendőket tapintatos vezetéseért köszönetet mondott.

Ünnepelt földink. Ritka szép ünnepély folyt le folyó hó 4-én Losoncban, hol dr. *Plichta* Soma kir. tanácsos, vmegyei tb. tisztí főorvos 50 éves működésének jubileuma alkalmából lelkes ovációban részesítették. — Dr. *Plichta* Soma 1832. évben városunkban született, iskolai tanulmányait itt, majd Sárospatakon és Kassán végezte, utóbbi helyen tette le az érettségi vizsgát. Orvosi tanulmányait Budapesten és Bécsben végezte, s oklevelét 1859. év január havában nyerte el Budapesten. Orvortudorrá avatása után Budapesten mint segédorvos működött a Rókuskórházban és még az év folyamán Losoncban telepedett meg, hol állandóan tartózkodott, s 1867. évtől mint megválasztott, majd kinevezett járásorvos működik. Ezen 50 év alatt az orvosirodalomban is tevékenységet fejtett ki, s a bécsi bakteriológiai társulat is tagjává választotta. Mint a magyar természet-tudományi, geológiai és történelmi társulat tagja is tevékenységet fejtett ki. A király 1876. évben a koronás aranyéremkeresztet adományozta neki, s 1880. évben az országos közegészségügyi tanács rendkívüli tagjává nevezett ki, majd 1905. évben a losonci tanítóképző iskolai és egészségügyi tanári minőségben szerzett érdemei elismerésül a király a kir. tanácsosi címet részére díjmentesen adományozta. A városi háza dísztermében folyt le az ünnepély a félszázados évforduló alkalmából. A küldöttségek közül elsőnek üdvözölte a jubiléum *Oláhcsányi* János dr. törvényhatósági tisztí főorvos, *Nagy* Mihály alispán a vármegye részéről, *Wagner* Sándor polgármester Losonc város nevében szölközött az ünnepelthez, *Braun* Dezső ezredes a helyőrség tisztikarának üdvözlését tolmácsolta, míg *Sörös* Béla a ref. egyház részéről intézett megható beszédet, majd *Török* Zoltán a Losonci Takarékszövetkezet igazgatója nevében, mint az intézetnek alapításától fogva igazgatósági tagját, *Hábor* Sándor, mint az elemi iskola gondnokát üdvözölte. Ezen ünnepélyes tiszteletések után a Vigadó szálló nagytermében díszedő volt mintegy 160 terítéssel, mely alkalommal igen sok, de mindannyi öszinte érzésből fakadó pohárköszöntő hangzott el az ünnepelt egészségére. A jubiléum városunkból is üdvözölték, s egykori tanára: *Baksay* István kir. tan. is meglehangú táviratban fejezte ki üdvözlését és jókívánatait.

Halálozás. A rimaszombati református egyháznak mély gyászja van. Az egyháztanács által kiadott gyászjelentés külön is tudatja, hogy 36 év óta buzgón, közszeretettel és köztiszteltet mellett működött nagy tudású egyik papja: *Scalóczy* Dániel, a 70 éves, tisztességes férfit, h. hó 7-én meghalt. Még két-három hét előtt — bár nagy megerőltetéssel, de zugalódás nélkül és erős akarattal — végezte a papi funkciókat: áhitattal hallgató híveinek figyelmét a szív igaz melegevel és bensőséggel előadott egyházi szónoklataival mindig lekötötte. Most két hét óta régi betegsége, melyet eddig megadással tűrt, annyira erőt vett rajta, hogy ágyba került a tisztességes férfit, s szerető nővére: özv. *Tóth* Jánosné leg gondosabb és odaadóbb ápolása dacára sem volt megtartható az életnek. H. hó 6-án épen éjfélt ütött az óra, mikor a szenvedő lehunyt örök álomra — már rég elborult — világtalan szemét. Hogy mennyire szíven viselte egyháza ügyeit, azt csak azok tudják, kik közvetlen tanúi voltak az ő áldásos és nemes működésének. Lapunk más helyén kegyeletos szavakkal emlékezünk meg a derék, erős és tiszta jellemű férfiről, kik halála öszinte és igaz részvételt kelt megyszerte, itt megemlítjük azt is, hogy egyházában megörökítette nevét és emlékezetét azzal is, hogy a gömöri református egyházmegye elhunyt papjait teljesen elárult leányainak javára az elhalt *Scalóczy* Ilonka nevére egy 20000 koronás alapítványt tett. Az érdemes férfit hült tetemét h. hó 8-án helyezték örök nyugalomra óriási részvét mellett. A végtisztességtételen *Csabay* Pál főesperes vezetésével megjelentek: *Czineke* István rszombati, *Ruszkay* Gyula jánosói, *Réthy* Andor balogi, *Vattay* László rimaszécsi, *Szabó* Gyula serkei, *Seres* József maronfalai, *Hager* Miklós zehereji és *Bádi* Dénes helybeli lelkészek. Az egyházak képviselőitében: *Bornemisza* László udvtan. alispán, *Samarjay* János főgondnok a presbiteriummal, *Kubinyi* Aladár curiai bíró és esetenki *Gyürky* Pál főesperes az ág. ev., *Széman* Endre prépost a róm. kath. egyház és *Singer* S. Leó főrabbi az izr. hitközség nevében jelentek meg. Ott láttuk városunk összes köz-, társadalmi- és kulturintézményeinek vezetését, kik meghatva állották körül a szomorú ravatalt. *Szűts* György kántor vezetése mellett az énekhar adott elő megható gyászdalet, melynek elhangzása után *Ruszkay* Gyula a jánosói ref. egyház nagytudású lelkésze — az elhunyt régi jó barátja — mondott a szívekre ható gyászbe-

szédet. Elénk állította a jó és tudós papot, a nemes szívű, jellemzilárd férfit, kinek elhunytja igen nagy veszteség az egyháza, s kinek emlékezete örökké élni fog hívei, lelkész- és tanítótársai szívében. A szép beszéd mély hatást gyakorolt a jelenvoltakra. Az énekhar gyászdalet után a kopersót a presbiterium tagjai és az elhunyt kártársai vitték végig a templom udvaron, hol az elhunyt betett könyvvél kezében évtizedeken át fel s alá járva, tanulta az ő gyönyörű, vallásos és hazafias érzülettel áthatott egyházi beszédeit. A négylovas halottas kocsin kivitték a hült tetemet, melynek elhantolása előtt még *Réthy* Andor balogi ref. lelkész, a fiatalabb papi generáció egyik kiváló tagja mondott meglehangú, mély érzéstől áthatott beszédet. Az elhunyt emlékezetét kegyelettel őrzik meg városunk minden lakója.

Vármegyei ülések. A vármegyei központi választmány folyó hó 16-án délelőtt 10 órakor: a vármegyei közigazgatási érdézeteti bizottság pedig folyó hó 17-én délelőtt 10 órakor ülésezik a vármegyei székház kisebb tanácstermében.

Elhalasztott közgyűlés. A gömör-kishont-vármegyei gazdasági egyesület elnöksége folyó hó 25-ére Tornaljár közgyűlést hirdetett. Mint értesülünk, a közgyűlés megtartása bizonytalan időre elhalasztott.

Tisztviselő telep. Arról értesülünk, hogy a tisztviselő telep részére megvásárolt ingatlan parcellázása is e héten már megtörtént. Az építést tehát már mi sem akadályozza. Örvedetesen constatáljuk, hogy új emberek csak új és üdvös dolgot tudnak teremteni városunk fejlődésének érdekében. Bár minden vonalon ezt mondhatnánk, akkor nem tájna a teje és eloslana aggodalma azoknak, kik a messze jövőbe tekintenek.

Községi- és körjegyzők felárú vasuti jegye. Több oldalról történt kérdézősködések e helyen értesíti a községi- és körjegyző-egylet elnöksége a kártársakat, hogy a felárú vasuti jegy állandó arczképes igazolvánnyal lesz, s valószínűleg e hó folyamán életbe is lép. Most még azt kívánja a miniszterium megállapítani, hogy a rendezett tanácsú városok tisztviselői közül kik az igényjogosultak?

Rákóczy kép. Köztudomású tény, hogy a vármegyei községek múlt hóban tartott közgyűléseiben elhatározta, miszerint H. *Rákóczy* Ferencz nagytejedelm halhatatlan érdemeinek megörökítése ezéjéből életnagyságú képét a vármegyei székház díszterme részére megfesteti. Azt is tudjuk, hogy erre az alispán elnöklete alatt egy szűkebb körű bizottság lett kiküldve és a bizottság nagyon érdeklődik a kassai Rákóczy kép iránt. Most azonban megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a legrégibb és legeredetibb kép gr. *Erdődy* György gyepítüzei (Vasmegyei) nagybirtokos Magyarországon legnagyobb várkastélyban található fel. Ez értesülésnek annál is inkább hitelt adunk, mert történeti tény, hogy gróf Erdődy egyedüli egyenes leszármazója H. Rákóczynek, tehát nagy a valószínűség a mellett, hogy e családi ereklye az ő birtokába jutott. Ajánljuk e képet megtekintésre a bizottságnak.

Czafolat. A sárospataki református jogakadémia megszüntetését hirdető hírlapi közlemenyekkel szemben kijelentem, hogy azok a valószínűleg meg nem teelnek s hogy a hivatott tényezők részéről ebben az irányban kezdeményezés nem történt s nem is fog történni. A sárospataki jogakadémia él és élni is fog beláthatatlan időkig. Sárospatak, 1909. április 2. *Norák* Lajos, akadémiai igazgató.

A városkertből. A Széchenyi-kertben is megcsendült már a tavaszi madárenek és a tennis-pályát is tisztogatják. Nemsokára tehát megnepesedik e kedves liget. Kérjük azonban a városi polgármestert, hogy a rendőrség útján ügyeltesen az ottan költő énekes tülemlék felszámolására, továbbá a kertet separtesse, a mit Jellinek fürdőbérő már nagyrészen ottan is elvégeztetett, hol arra kötelezve nem lenne; továbbá vegye kezébe az uszoda ügyét és gondoskodjék arról is, hogy a város tulajdonát, képező fürdőbe legalább 5 márványkád állíttassék, mert ha sem uszoda, sem fürdő nem lesz, az ottani idöző község nem fog tudni fürödni, de talán a városnak is érdeke, hogy tulajdona minél jobban értékesíttessék.

Gonosz gyujtogató. *Tanko* András az Okolicsányi-téle udvarban felgyujtott két méter fát azzal a szándékkal, hogy a zavarosban haláshasson, s a tűz által elterelve a figyelmet, míg az oltással foglalkoznak, azalatt a lakóházat megdézsmálja. Titokban be is lopódzott a lakásba, de a gazdasszony bezárta a lakást, s mikor a tűz eloltása után a lakásba mentek, ott találták a tokossal felfegyverkezett tolvajt, kit letartóztattak s a togházba szállították.

Templom rablás. Rozsnyón vasárnap éjjel a székesegyház ablakának dróthálóját kifeszítve, az ablakon át behatolt egy gazember, s az értékes szentségtartót és áldozató kelyhet elrabolta. Erélyes nyomozás indult meg, s a esendőrék csakhamar eltozták Szadvár-borsán a tettest: *Trovár* Lökös Dénes 29 éves ref. vallású, nős, urasági inas személyében, ki harmaczi lakos és betöréses lopás miatt 5 évi fegyházra volt ítélve. — Beismerte, hogy a putnoki, pelsőezi és rozsnyói templomokat ő fosztotta ki, s a szabolesmegyei kemesei templomot is feltörte. Az ott elrabolt tárgyakat elásta s a Putnokról Horváth esendorémestertől érkezett jelentés szerint kész az elvetemült ember a helyet megmutatni, hol a tárgyak feltalálhatók. A vizsgálat teljes erélyvel folyik az ügyben.

Szarvasmarha állatdíjazás. A vármegyei gazdasági egyesület folyó hó 18-án (vasárnap) *Rimaszécsen*, folyó hó 25-én pedig (vasárnap) *Tornalján* rendezte nagyobbszabású szarvasmarha állatdíjazást.

Az ujtalvölgyi üveggyár pusztulásáról a fővárosi lapokban is olvastunk tudósítást, s a gyár vezetősége nyilatkozatot is tett közzé bizonyára üzleti érdekből, hogy a gyár üzeme néhány nap mulva megkezdődik. Szemtanuk azonban azt állítják, hogy a hutában még sokáig nem lehet dolgozni, mert ott olyan rombolást vitt véghez a robbanás és a nyomában támadt tűz, hogy a kemencék és az épület helyreállítása hazamosabb időt vesz igénybe. A robbanás áldozatát: *Sulák* Antalt, ki gondatlanságával az egész szerencsétlenségnek okozója volt, s ki a szenvedett sérelmekbe rövid idő

alatt belehalt, mult vasárnap boncolták fel az orvosok a vizsgálóbíró és a kir. ügyész jelenlétében. A másik súlyosan sérült, összegegett munkást: *Zserari* Jakobot beszállították a közkörházba.

Egy nap tíz házasságkötés. E hó 4-én zajos volt a Vályvölgye. Alsókálósán eddig vadházasságban élt tíz cigányipárt szállított nyolcz esengős-bongós szekér a felsővályi anyakönyvi hivatalhoz s a nász népe meghaladta az ötvenet. A hivatalos házasságkötés legszébb rendben történt meg s meglátstott a házassulók arcán az öröm, hogy ők is már a tisztességes emberek sorába számíttanak. Idő. *Fölföldy* Ottmár körjegyző, anyakönyvvezető pár szóval méltatta a házastelek dícséretes elhatározását s ezután mindenik párnak egy-egy üveg italt és egy-egy nemzeti színű szalaggal feldíszített lakadalmi kalácsot adott, mert bizony némelyeknek talán ebédje se lett volna lakadalmi napján. A banda pedig húzta a talp alá való nótákat s pár pillanat alatt a jegyző udvara bálteremmé változott, a hol százakra menő néző község jó ideig gyönyörködött a tánczó, vígan ugriáló morek kedélyes mőkáiban. Egy órai tánc után a legszebb rendben távozott a lakadalmas nép, a milyen még e völgyön nem volt.

Adomány. A várgedei róm. kath. olvasó- és dalkör a farsang alatt megtartott jótékonycélu színelőadás és multság jövedelméből befolyt 200 kor. összeget az ajkai és resiszaiban szerencsétlenül jártak családjai részére adományozta. Egyidejűleg a kör elnöksége a felülfizetőnek ez uton mond hálás köszönetet.

Bőséges áldás. Jakó Istvánné szkázosi 30 éves cigányasszonyt bőséges áldás érte volna, ha gyermekei életben maradnak. Az asszonyt ugyanis még márczius 26-án születési fájdalmak lepték meg, de csak hétfőn született meg orvosi beavatkozással egy kis leánya, ki néhány óra mulva meghalt, azután egy kis fia született orvosi segély mellett halva, mire másnap beszállították a helybeli közkörházba, hol kedden éjjel egy harmadik gyermeke — egy kis leány — is megszületett. A kis leány két napig élt, s az asszony a „körülményekhez képest” elég jól érzi magát.

Tolvaj szolgál. *Rácz* Dezső Putnokon működött színgazgatót szolgálta: *Kujka* Ede több ízben meglapta, de gazdája megbocsátott az eltévededett embernek. Most azonban — mikor egy öltözött ruhát, 60 kor. készpénzt, egy szobrocskát és gyűrűt ellopott a hűtlen szolgál, gazdája nem kegyelmezett neki, s folyó hó 6-án letartóztatták s behozták a fogházba.

Egy magyar találmány. Itt közöljük, hogy *Bihary* Aladár nemesak mint ügyes tisztviselő értékesíti magát, de üres óráiban a phisikával és mechanikával is foglalkozik. Törekvésének és fáradságának már van is eredménye, mert egy lábbeli-sántát talált fel, melyre már szabadalmat is kapott és a budapesti országos vásáron e találmánya feltűnést keltett és használatra igen alkalmas találmánynak minősítették.

Ösztöndíj kereskedők részére. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter un f. évi 14401. sz. a. kelt leiratával az Erzsébet királyné ösztöndíjalap 1909. évi kamataiból négy egyenként 2500 korona értékű ösztöndíjat szándékozik adományozni, melyekre ezennel nyilvános pályázatot hirdetettik. Az ösztöndíjak bármelyikének elnyerése iránt oly magyar honosságu fiatalabb kereskedők folyamodhatnak, kik keleti kereskedelmi akadémiai tanulmányaiknak legalább jó eredménnyel történt elvégzése után legalább három évig gyakorlati kereskedelmi téren működtek és e mellett igazolják, hogy a tanulmányozandó terület nyelvviszonyaiban járatosak. Az ösztöndíjak odaitelésénél csak oly egyének jöhetnek tekintetbe, a kik katonai szolgálatakat már teljesítették, vagy az alól végérvényesen fölmentettek, a katonai szolgálatban töltött idő, a gyakorlati működés idejébe be nem tudható és általában csakis a tényleges kereskedelmi gyakorlatban töltött idő vehető számításba. Pályázatok legkésőbb folyó év május hó 1-ig Kamaránkban nyujtandók be. Közlebbi feltételek kamaránkban betekinthetők.

Szemgyógyintézet van Miskolcban, a Csabai uton levő szanatóriumban. 1

Új órágyár Magyarországon. Nagyfontosságú ipari vállalkozásról kapunk hírt a fővárosból. *Lőw* Sándor órá és ékszerész, *Thorotzkai* gróf és *Társ* villamos óra és mechanikai gyár és *Kulieska* Antal villamos órágyárosok 500.000 korona alapítókével, melynek nagyrésze már jegyezve van, Magyar órágyárak egyesült részvénytársasága cég alatt részvénytársaság alakul inga-óráknak, villamos óráknak és rokonipari és mechanikai cikkeknek nagyban való gyártása céljából. Inga-óráknak nagyipari termelésre hazánkban ez lesz az első vállalat, mely hivatva lesz az országból a tömördek külföldi gyártmányu ingaórákat kiszorítani.

Vásáráthelyezés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, miszerint Jolsva r. t. városban a folyó évi április hó 20-ikára eső országos vásár ez évben kivételesen folyó évi április hó 21-én tartassék meg.

Rákóczy-kártya. Az „Iparvédelem” című lapból olvassuk: az Unio magyar kártyagyár új, meglepő ötlettel oldatta meg a magyar művészi és történelmi jellegű az ugynevezett svájci kártyákon. A Tell-monda hősei helyén magyar hősök, a tájképeken magyar várak foglalnak helyet. A művész annyira zseniálisan válogatta meg rajzait, hogy első tekintetre a játékos alig veszi észre a változtatást. Minden kép híven ábrázolja a korabeli nemzeti viseletet, a vörös király helyén Mátyás király képe, a vörös ászon Szép Ilonka, a többi Hunyadi János, Dobó Katica és Rákóczy Ferencz (a kártyán elneveztek a kártyákat) képei díszlenek. A kártyák külső képe igen izléses és remek munka, ára is versenyképes, mert nem drágább a hasonlófajta más kártyánál. Kiadótulajdonosok: a Szállítványozási és iparbank r. t. mely most vezeti be az új kártyákat a z Otthon Újságírók egyesülete és más egyesületek körébe, kereskedők is a kiadó cégtől rendelhetik. Nemesak magyar papíron nyomott, hanem magyar stílus és magyar motívumokkal díszített kártyákkal játszhatunk. A tarokkártyák is nemsokára a művész keze alól kikerülnek.

CSARNOK.

Ne vágyj!

Ne vágyj, ne a magasba,
Ne, oh ne vonjon az,
Maradj, hova a végzet
Állta volt, maradj.

Holott kimérte pályád
A büles gondviselés,
Legyen azon vezéred
A megelégedés.

Ne vágyj, ne a magasba,
Biztosabb, jobb alant,
A telleg ilt oromnál
A pázsit szötte hant.

Szebb a himes, virágos,
Az illatos mező,
Mint az egekbe néző
Büszke orom-tető.

Hideg, hideg világ az
És orna bús, rideg,
Csatás vihar tombolva,
Gyakorta szállja meg.

Ne vágyj, ne a magasba,
Fény csillogás után,
Hazug fény az, esaló fény,
Hazug esilám csupán.

Ne törj, ne hatalomra
Fennen, mások felett
Állni! — Csábító az,
De esábját ne keresd.

Homálya van a fénynek,
Reá gyakran mi vár,
A hatalom bukását
Magába hordja már.

Ne vágyj, ne a magasba
El, az gyakran borul,
A boldogság virága
Alant fakad, virul.

A napsugaras rónán,
A virulás helyén,
Hol róza nő az édes
Természet kebelén.

Egyszerűség az élet
Bája, költészete,
Maradj csak a természet
Egyszerű gyermeke. *Borsody Béla.*

Nyilttér.)*

Uj óra- és ékszerüzlet megnyitás! RIMASZOMBATBAN.

Van szerencsém a t. vevő közönség szíves tudomására hozni, hogy a „Tigerman és Enyedi” óra- és ékszerész társas cégéből április hó 1-én kiléptem s külön, saját nevem alatt folyó hó 24-étől a „Hungaria” szálló épületében a **Deák Ferencz- és Rózsa-utca** sarkán új

ÓRA- és ÉKSZERÜZLETET

nyitok. — Raktáron tartok: órák, ékszerek, ékkövek és dísz-
tárgyakból a legújabb és legizibesebb kivitelben a következőket:
Férfi- és női aranyláncok, esüngők, kővesgyűrűk, fülfüggők, kar-
kötők, nyakékek stb. stb. — Mindennemű ezüst ékszer és dísz-
tárgyak.

**Tömör arany karikagyűrűk állandóan dus választék-
ban, a melyeknek vérese kívánatra alonnal eszközöltetnek.**
A legjobb minőségű **inga-órák harang (gong) ütessel.**
Zschorák: arany, ezüst, acéllal és valódi nikkelből, minden
darab pontosan szabályozva jótállás mellett.

Különlegességek arany- és ezüst órákban: Omega, Schaff-
hausen s lapos gavalér órák állandóan a legjutányosabb árban
kaphatók. — Órák- és ékszerek javítását pontosan és szakzerűen
eszközölöm. — **Vésések mindennemű dísz- és ékszerre a
legszebb kivitelben, monogramok, nemesi címerek minta
vagy rajz szerint saját műhelyemben s kívánatra azonnal
elkészítetnek.**

Mindennemű kerékpár alkatrészek raktáron. — Vidéki meg-
rendelések gyorsan és pontosan intézettek el.

A T. vevő közönség szíves pártfogását előre is kérve, ameny-
nyiben esetleges szükségleteim beszerzésével várakozni szíveskedjék.

Teljes tisztelettel

Özv. Enyedi Miksané.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

500 mm. elsőrendű széna

200 mm. buza- és zabszalma

eladó

Értekezni lehet **Dickman László** urral.

Eladó gyümölcsöskert.

A Rima-partján az ugynevezett **Gyulay Gábor-
féle** nagy gyümölcsöskert, melyben fedett kuglizó,
fedett esarnok és bútká is van, a bejárat előtt — a
Rimán át — jókarban levő hid, kedvező feltételek
mellett örök árón eladó, esetleg bérbé is vehető.
Venni vagy bérelni kívánók forduljanak a tulaj-
donos **Soós Ferencz** építéshez. 3—3.

Jánosiban egy ujonnan épült ház,
mely áll 3 szobából (2
utezai, 1 udvari) konyha, kamra és mellékhelyi-
ségekből — azonnal kiadó. A házhoz egy na-
gyobb kert van, mely a Rima folyóig lenyul, to-
vábbá egy istálló 6 marha részére. — Értekez-
hetni **Dobos Lajos** tulajdonossal **Jánosiban**.

A t. utazó közönséghez!

Rimaszombatban, a „TOMPA“-szállodában

egy szoba fűtés, világítással és egy ágygyal 2 kor.; ugyanez két ágygyal 4 korona.
Hónapos szobák kaphatók megegyezés szerint teljes ellátással is.

Elfogad **havi előfizetőket** benti és kinti étkezésre.

Ajánlja továbbá kitűnő minőségű **szentendrei és ajnácskői** új borait, lite-
renként 32 krajezáért.

Naponta friss esapolásu **maláta-sör**, egy pohár 10 kr.

Szíves pártfogását kéri az utazó és szórakozni kívánó közönségtől:

GEDE ISTVÁN, vendéglős.

Dr. VAJDA GÉZA szemorvos szemgyógyintézete

Miskolcson, a „sanatorium és vizgyógyintézet”
felső épületében. — Telephon 221.
Rendelés hétköznap d. e. 11 órákor és d. n. 3 órákor. 14—

Az idény beálltával tisztelettel hozom a n. é.
közönség szíves tudomására, hogy Putnokon már
13 év óta fennálló és a legjobb hírek örvendő
szobafestő-, mázoló- és czimfestő-üzletemet

a kor igényeinek teljesen megfelelően — a leg-
újabb divat szerinti mintákkal felszerelve — tete-
mesen megnagyobbítottam.

Midőn erről a n. é. közönséget értesíteni sze-
recesém van, tisztelettel kérem, szíveskedjenek
adandó alkalommal szolgáltatomány igénybe venni.

— Ajánlkozom **szobák, templomok kifés-
tésére, mázoló munkára és címtáblák
festésére**, biztosítom munkám szolid és művészi
kiviteléről, valamint mérsékelt áramról.

Ugyanezen alkalommal tudomására hozom a
n. é. közönségnek, hogy nálam bármilyen alak és
nagyságban mindenféle **vászon-, fa- és nádból**
készült **ablakredőnyök** is megrendelhetők.

Nagyérdemű közönség pártfogását kérve, ma-
radtam mély tisztelettel

PAPUCSÁK MÁRTON.

1—3. szobafestő és mázoló Putnokon.

Egy **TANULÓ** azonnal felfogadtatik.

ELADÓ HÁZ.

Rózsa-utca 32. szám alatti sarokház szabad kéz-
ből eladó — esetleg bérbé vehető. — Tudakozódni, illetve
értekezni lehet bármikor az ugyanott lakó tulajdonossal.

Ablakredőnyök.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tud-
omására hozni, miszerint Budapest székesfőváros egyik legna-
gyobb és legkiválóbb

ablakredőny-gyárának

képviselőt vettem át és kérem esetleges szükségleteiket —
annak gyártmányából, úgymint: **saluziák, önműködő vá-
szon-redőnyök**, valamint **faszövött nádrédőnyökből** —
nálam beszerezni.

A gyártmányok kitűnő volta, szép kivitele és olcsó árai
a legmesszebb menő igényeket is kielégítendik.

Költségvetéssel és szakmabeli felvilágosítással kívánatra
ingyen és bérmentve szolgálók.

Nagybecsű rendelések legjobb kiviteléről a n. é. közön-
séget biztosítom s azok feladását tisztelettel kérve

vagyok kész szolgálattal:

Zavadszky Ede,

Rimaszombat.

RÁBELY KÁROLY

KÖNYVKÖTÉSZETE

RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-u. 5. sz.

Ablított tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szí-
ves tudomására, hogy a már hat év óta fennálló és a legjobb
hírek örvendő

könyvkötészetemet

mindenféle legújabb rendszerű gépek, divatos betűk, kör-
zetek, díszítő tárgyak stb.-vel szereltem fel; miért is aján-
lom **szolgáltatásom**et bárkinek a könyvkötészet körébe
tartozó munkáknak **pontos, divatszzerű és szolid kivi-
telben való elkészítésére.**

Felhívom könyvkötészetemre a vidéki **jegyző és tanító**
urak, valamint a **kaszinók, olvasókörök és énekkarok**
jóakarati figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt említem meg és hívom fel a vidék figyelmét, hogy
vármegyénk minden nagyobb helyén **megjelenek országos
vásárok alkalmával** a raktáramon levő több mint **ötven
különbözőféle kiváló ima- és énekes könyveimmel**; a
melyek a legjutányosabb árón csak nálam szerezhetők meg; —
ugyanakkor **bekötött való műveket is átvesszek**, miáltal a
postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemű közönség jóakarati pártfogását ismét-
len kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY.

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

BOR ELADÁS.

ASZALÓN (Szükszó állomás) 140 hektoliter
— 1908. évi termésű — finom urasági **fehér
asztali bor** hordó nélkül hektoliterenként **46
koronájával** eladó. — Értekezhetni **Kalás
Sándor** eladóval Szalonna (Borsodnyemege.)
3—3

KORONA levélpapír

50 csontszinü levélpapír 50 boritekkal
EGY KORONA.

TOMPA levélpapír

ELEGÁNS. FINOM DOBOZOKBAN

50 darab csont-levélpapír,
50 drb. közkedvelt discret boritekkal

1 korona 20 fillér.

Egyedül **ifj. Rábely Miklós**

könyv- és papirkereskedésében RIMASZOMBAT.

Ugyanott
**FÉNYKÉPEZŐ CZIKKEK DÚS
választékban.**

Szőlő-oltvány-

és vesszőről **nagy képes árjegyzékemet**
ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tu-
datja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni
nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.
Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima
és gyökerez vesszőkből, a **világhírű Dela-
ware**-ből **1 1/2 millió készlet.**

**OLCSÓ AR és PONTOS KISZOLGÁLAS. — Czim:
SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe
Bihardiószeg.**

9—13

Özv. HOLLÓSY JÓZSEFNÉ

legrégibb

temetkező vállalata
Rimaszombatban.

Losonczy-u. 21. sz. a. saját házab

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki
közönségnek szíves tudomására, hogy **hutorázletemet**
teljesen felosztattam.

temetkezési vállalatomat

azonban **kibővítve** tovább folytatom.
Hosszu időn át szerzett tapasztalatom biztosítottat nyújt
minden, a temetkezés elrendezése körül szükségeslendő ösz-
szes ügyeknek gyors és pontos kivitelére.

Vidéken történő temetések elrendezését ez-
után is a legnagyobb készséggel elrendezem.

Szemfedél, koporsó és sirkoszorúk
s az összes temetkezési kellékekből nagy raktárt tartok.

Teljes tisztelettel: **Özv. Hollósy Józsefné.**